Ez a szakasz a szlovák szakosított bíróságok szervezetéről nyújt tájékoztatást.

Közigazgatási bíróságok

A közigazgatási jogi ügyek elsősorban a **regionális bíróságok (*krajský súd*) és a Szlovák Köztársaság legfelsőbb bírósága (*Najvyšší súd Slovenskej republiky*)** hatáskörébe tartoznak.

A Szlovák Köztársaság nem rendelkezik különálló közigazgatási bírósági rendszerrel, hanem közigazgatási bírókból álló különálló **tanácsok** látják el ezt a feladatot.

Szakosított bíróságok

Alkotmánybíróság

A Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága (*Ústavný súd Slovenskej republiky*) olyan független bírói testület, amely határozhat a jogszabályok alkotmányosságáról.

Az Alkotmánybíróság székhelye Kassában található, a Hlavná 110, Košice 042 65. címen, továbbá rendelkezik egy irodával Pozsonyban, a Župné námestie 12. szám alatt.

Hatáskörök

A Szlovák Köztársaság alkotmánya értelmében az Alkotmánybíróság arról határoz, hogy:

megfelelnek-e a jogszabályok az **alkotmánynak, a sarkalatos törvényeknek, valamint azon nemzetközi szerződéseknek**, amelyekhez a **Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa** hozzájárult, és amelyeket a jogszabályokban előírt módon megerősített és kihirdetett;

megfelelnek-e a kormányrendeletek, valamint a minisztériumok és az egyéb központi közigazgatási szervek által hozott általános érvényű, jogilag kötelező erejű jogszabályok az alkotmánynak, a sarkalatos jogszabályoknak, valamint azon nemzetközi szerződéseknek, amelyekhez a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa hozzájárult, és amelyeket a jogszabályokban előírt módon megerősített és kihirdetett;

megfelelnek-e az általános érvényű, jogilag kötelező erejű rendeletek az alkotmánynak (68. cikk), a sarkalatos törvényeknek, valamint azon nemzetközi szerződéseknek, amelyekhez a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa hozzájárult, és amelyeket a jogszabályokban előírt módon megerősített és kihirdetett, kivéve, ha a kérdés másik bíróság hatáskörébe tartozik;

megfelelnek-e az általános érvényű, jogilag kötelező erejű, helyi közigazgatási szervek vagy helyi önkormányzati szervek által hozott jogszabályok (a 71. cikk (2) bekezdése értelmében) az alkotmánynak, a sarkalatos törvényeknek, valamint a jogszabályokban előírt módon kihirdetett nemzetközi szerződéseknek, a törvényeknek, a kormányrendeleteknek, a minisztériumok és egyéb központi kormányzati szervek általános érvényű, jogilag kötelező erejű jogszabályainak, kivéve, ha a kérdés másik bíróság hatáskörébe tartozik.

Az Alkotmánybíróság ezen túlmenően:

határoz azon megtárgyalt nemzetközi szerződések megfelelőségéről, amelyekhez a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának hozzájárulása és az alkotmánynak és/vagy sarkalatos törvénynek való megfelelés egyaránt szükséges;

határoz arról, hogy az állampolgári beadvány vagy a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa által hozott határozat alapján kiírt népszavazás tárgya (a 95. cikk (1) bekezdésével összhangban) megfelel-e az alkotmánynak és/vagy sarkalatos törvénynek;

határozatot hoz a központi közigazgatási szervek közötti hatásköri vitákban, kivéve, ha jogszabály másik állami hatóság határozathozatalát írja elő e viták esetére;

határozatot hoz természetes vagy jogi személyek által benyújtott azon panaszok tárgyában, amelyekben a Szlovák Köztársaság által megerősített és a jogszabályokban előírt módon kihirdetett nemzetközi szerződések alapján őket megillető alapvető emberi jogaikat vagy szabadságaikat ért sérelemre hivatkoznak, kivéve, ha ezen jogok és szabadságok védelme másik bíróság hatáskörébe tartozik;

határozatot hoz a helyi önkormányzati szervek által a helyi önkormányzatok tevékenységét érintő határozatok, illetve az e tevékenységbe való beavatkozás alkotmányellenessége vagy jogellenessége tárgyában benyújtott panaszok esetében, kivéve, ha ezek védelme másik bíróság hatáskörébe tartozik;

vitás kérdésekben értelmezi az alkotmányt vagy a sarkalatos törvényeket;

határozatot hoz valamely országgyűlési képviselő mandátumának jóváhagyására vagy elutasítására vonatkozó határozat ellen benyújtott panasz tárgyában;

határozatot hoz arról, hogy a választások (a Szlovák Köztársaság elnökének, a Nemzeti Tanácsnak vagy a helyi önkormányzati szerveknek a megválasztása) az alkotmányban és a jogszabályokban foglaltakkal összhangban történtek-e;

határozatot hoz valamely népszavazás eredménye vagy a Szlovák Köztársaság elnökét visszahívó népszavazás eredménye ellen benyújtott panaszok tárgyában;

határozatot hoz arról, hogy valamely politikai párt vagy mozgalom feloszlatására vagy az adott szervezet tevékenységének felfüggesztésére vonatkozó határozat összhangban van-e az alkotmányos és egyéb jogszabályokkal;

határozatot hoz a Nemzeti Tanács által a Szlovák Köztársaság elnöke ellen a szándékos alkotmánysértés vagy hazaárulás miatt kezdeményezett büntetőeljárásról;

határozatot hoz arról, hogy a rendkívüli körülmények vagy szükségállapot kinyilvánításáról szóló határozat és az ezen határozattal kapcsolatos egyéb döntések összhangban vannak-e az alkotmánnyal és/vagy az alkotmányjoggal.

A bíróság összetétele

Az Alkotmánybíróság **13** bíróból áll.

Az Alkotmánybíróság bíráit a Szlovák Köztársaság elnöke nevezi ki 12 év időtartamra a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának javaslata alapján. A Nemzeti Tanácsnak az elnök által végül kiválasztott jelöltek számának kétszeresével megegyező számú jelöltet kell javasolnia.

Egyéb fontos információk

Az Alkotmánybíróság határozatait **három tagból** álló bírói tanácsokban vagy **plenáris ülésen** kell meghozni.

Az Alkotmánybíróság határozatai jogerősek: azaz ezen határozatok ellen nincs helye fellebbezésnek.

Az Alkotmánybíróság az alábbiak által benyújtott **kereset** alapján kezdheti meg az eljárást:

az Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa összes tagjának legalább egyötöde,
a Szlovák Köztársaság elnöke,
a Szlovák Köztársaság kormánya,
valamely bíróság,
a legfőbb ügyész (*generálny prokurátor*),
bárki, aki jogosult arra, hogy ügyét a 127. cikkben (természetes és jogi személyek panaszai) és a 127a. cikkben (helyi önkormányzatok szervei által tett panaszok) foglaltak szerint elbírálják,
a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Ellenőrző Hivatala (*Najvyšší kontrolnýúrad Slovenskej republiky*) a 126. cikk (2) bekezdésben meghatározott esetekben (akár rendelkezik joghatósággal a Legfelsőbb Ellenőrző Hivatal, akár nem),
a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Tanácsának elnöke a 125. cikk (1) bekezdése szerint az igazságszolgáltatást érintően a jogszabályok alkotmányosságával kapcsolatos ügyekben,
az állampolgári jogok biztosa a 125. cikk (1) bekezdése szerint a jogszabályok alkotmányosságával kapcsolatban, amennyiben az érintett jogszabály további alkalmazása veszélyeztetheti a Szlovák Köztársaság által megerősített és a jogszabályokban előírt módon kihirdetett nemzetközi szerződésekben biztosított alapvető emberi jogokat vagy szabadságokat,
bárki, aki vitatja a Szlovák Köztársaság Legfelsőbb Ellenőrző Hivatalának ellenőrzési tevékenységét a 126. cikk (2) bekezdésében meghatározott esetben.

Jogi adatbázisok

A Szlovák Köztársaság alkotmánybíróságának honlapja ingyenes hozzáférést biztosít az alábbiakhoz:
a bíróság határozatai,
jelentések a megállapításokról és ítéletekről,
sajtóközlemények,
nemzetközi tevékenységek,
a bíróságra vonatkozó információk.

A szakosított büntetőbíróság

A szakosított büntetőbíróságot (Špecializovaný trestný súd) 2009-ben hozták létre a szakosított bíróság jogutódjaként. A büntetőbíróság büntetőügyekben hoz ítéletet, valamint a jogszabályokban (a büntetőeljárásról szóló törvénykönyvben) előírtak szerint bírósági eljárásban elbírálandó ügyekben. A regionális bíróságokkal azonos szinten elhelyezkedő elsőfokú bíróságként működik. Hatásköreit és feladatait a büntető eljárásról szóló törvénykönyv, a 301/2005. sz. törvény 14. szakasza határozza meg.

A Szlovák Köztársaság szakosított büntetőbíróságának elérhetősége:
Cím: Suvorovova č. 5/A, P.O.BOX 117, 902 01 Pezinok (Bazin)
Tel.: +421 33 69 031 14
Fax: +421 33 69 032 72

Hatáskörök

A szakosított büntetőbíróság az alábbi bűncselekményekkel kapcsolatos ügyekben rendelkezik hatáskörrel:
szándékos emberölés,
közbeszerzésekkel és állami aukciós értékesítésekkel kapcsolatos visszaélések, a Szlovák Köztársaság Büntető Törvénykönyve 266. cikkének (3) bekezdése szerint,
hamisítás, pénz- és értékpapír-hamisítás, a Büntető Törvénykönyv 270. cikkének (4) bekezdése szerint,
közhatalommal való visszaélés, a Büntető Törvénykönyv 326. cikkének (3) és (4) bekezdése szerint, a b), c), e), f), g), h), i), l) vagy m) pontban leírt bűncselekményekkel összhangban;
vesztegetés elfogadása, a Büntető Törvénykönyv 328. cikkétől a 330. cikkig,
vesztegetés a Büntető Törvénykönyv 332. cikkétől a 334. cikkig,
közvetett korrupció, a Büntető Törvénykönyv 336. cikke,
választási vesztegetés, a Büntető Törvénykönyv 336a. cikke,
sporttal kapcsolatos korrupció, a Büntető Törvénykönyv 336b. cikke,
bűnszervezet létrehozása, szervezése vagy támogatása; bűnszervezetek által elkövetett különösen súlyos bűncselekmények,
terrorizmus,
a Büntető Törvénykönyv különös részében meghatározott IV. cím alatti tulajdon elleni bűncselekmények esetében, vagy az V. cím alatti gazdasági bűncselekmények esetében, ahol a bűncselekmény a Büntető Törvénykönyv szerinti kis méretű kár összege legalább 25 000-szeresének megfelelő mértékű kárt okoz vagy jogosulatlan előnyhöz vezet, vagy az érték, amelyre a bűncselekményt elkövették, eléri a Büntető Törvénykönyv szerinti kis méretű kár összegének legalább a 25 000-szeresét,
az Európai Unió pénzügyi érdekeinek megsértése,
az a)–l) pontban vagy az m) pontban felsoroltakhoz kapcsolódó bűncselekmények, amelyek esetében fennállnak az együttes elbírálás feltételei,
szélsőségesség a Büntető Törvénykönyv 140a. cikke szerint.

Utolsó frissítés: 27/02/2023

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.